

FI – Ortodoksinen uskonto

22.3.2024

Koe on kaksiosainen. Osassa 1 on kuusi 20 pisteen tehtävää ja osassa 2 kolme 30 pisteen tehtävää. Saat vastata enintään viiteen tehtävään. Näistä tehtävistä enintään kaksi saa olla osasta 2. Kokeen maksimipistemäärä on 120. Sen saavuttaminen edellyttää, että vastaat kolmeen osan 1 tehtävään ja kahteen osan 2 tehtävään. Halutessasi voit tuottaa vastausten tueksi piirroksia, kaavioita tai taulukoita ja liittää niistä kuvakaappauksen mihin tahansa tekstivastaukseen.

Älä jätä mitään merkintöjä sellaisen tehtävän vastaukselle varattuun tilaan, jota et halua jättää arvosteltavaksi. Huom.! Tehtävässä 1 on erillinen ohje vastaamatta jättämisestä.

Sisällys

Vastaa enintään 5 tehtävään.

1. Osa 1: 20 pisteen tehtävät

Vastaa 3–5 tehtävään.

2. [Väittämiä uskonnoista](#) 20 p.
3. [Uskonnottomuuden määrittely ja yleisyys](#) 20 p.
4. [Hiljentymisen perinteet Aineisto](#) 20 p.
5. [Väittämiä ortodoksisen kirkon opista](#) 20 p.
6. [Neitsyt Maria ikoneissa Aineisto](#) 20 p.
7. [Suomen ortodoksisen kirkon haasteet Aineisto](#) 20 p.

1. Osa 2: 30 pisteen tehtävät

Vastaa 0–2 tehtävään.

8. [Luostarilaitos ortodoksisessa ja katolisessa kirkossa Aineisto](#) 30 p.
9. [Panortodoksinen synodi ja pakolaisuus Aineisto](#) 30 p.
10. [Hiljainen tila lentokentällä Aineisto](#) 30 p.

Koe yhteensä 120 p.

Osa 1: 20 pisteen tehtävät

Vastaa 3–5 tehtävään.

1. Väittämiä uskonnoista 20 p.

Alla on 20 väittämää. Valitse kussakin kohdassa (1.1 – 1.20) sopivin vastausvaihtoehto. Oikea vastaus 1 p., väärä vastaus –1 p., ei vastausta 0 p. Vastattuasi väittämään voit vaihtaa vastausvaihtoehtoa, mutta et voi jättää väittämää enää kokonaan ilman vastausta. Jos olet aloittanut tehtävään vastaamisen, mutta et haluakaan jättää tehtävää arvosteltavaksi, merkitse jokaiseen väittämään vaihtoehto ”En vastaa”.

1.1 Ennen toista maailmansotaa Suomen ortodoksisen arkkipiispan istuin sijaitsi 1 p.

Kuopiossa.

Haminassa.

Sortavalassa.

En vastaa.

1.2 Vuoden 1920 Tarton rauhansopimuksen seurauksena Suomen ortodoksisen kirkon hallintaan siirtyi 1 p.

Lintulan luostari.

Laatokan Valamon luostari.

Petsamon luostari.

En vastaa.

1.3 Rovasti Sergei Okulov vaikutti merkittävästi 1 p.

kirkon jälleenrakennustyöhön 1950-luvulla.

kirkon lähetystyöhön Afrikassa.

Pyhän Sergein ja Hermanin veljeskunnan toimintaan.

En vastaa.

1.4 Ensimmäiset suomenkieliset ortodoksisen kirkon jumalanpalvelukset pidettiin 1 p.

1600-luvulla.

1800-luvulla.

1900-luvulla.

En vastaa.

1.5 Uspenskin katedraali edustaa 1 p.

venäläistä kirkkoarkkitehtuuria.

bysanttilaista kirkkoarkkitehtuuria.

pohjoismaista kirkkoarkkitehtuuria.

En vastaa.

1.6 Romanos Melodos oli henkilö, jota pidetään 1 p.

paastoelämän kehittäjänä.

katumusharjoitusten kehittäjänä.

kirkkorunouden kehittäjänä.

En vastaa.

1.7 Pakhomios Suuri laati 1 p.

ensimmäiset ohjeet seurakuntaelämälle.

ensimmäiset ohjeet luostarikilvoittelulle.

ensimmäiset ohjeet ikonimaalaukseen.

En vastaa.

1.8 Gregorios Palamas puolusti aikanaan 1 p.

hesykasmia.
jälleensyntymisoppia.
ehtoollisyhteyttä kaikkien kristittyjen kesken.
En vastaa.

1.9 Johannes Damaskolainen puolusti opetuksissaan 1 p.

ortodoksisen kirkon naispappeutta.
ikonien asemaa ortodoksisessa kirkossa.
patsaiden asemaa ortodoksisessa kirkossa.
En vastaa.

1.10 Johannes Krysostomos tuli kuuluisaksi 1 p.

upeasta piispallisesta asustaan.
loistavista saarnoistaan.
laajasta kotikirjastostaan.
En vastaa.

1.11 Apokryfikirjat 1 p.

ovat osa synoptisia evankeliumeja.
ovat osa Raamatun kaanonin ulkopuolelle jääneitä tekstejä.
ovat Raamatun vanhimpia kirjoja.
En vastaa.

1.12 Johanneksen evankeliumi 1 p.

on lyhin evankeliumeista.
ei kuulu synoptisiin evankeliumeihin.
on apostoli Luukkaan kirjoittama.
En vastaa.

1.13 Raamatun tutkimukseen liittyvä teologian ala on 1 p.

liturgiikka.
eksegetiikka.
dogmatiikka.
En vastaa.

1.14 Paavalin kirjeet 1 p.

ovat osa Apostolien tekojen kirjaa.
ovat osa Vanhaa testamenttia.
ovat osa Uutta testamenttia.

En vastaa.

1.15 Uuden testamentin kirjojen alkukieli on 1 p.

heprea.

kreikka.

latina.

En vastaa.

1.16 Kanadassa kannattajamäärältään suurin kirkkokunta on 1 p.

katolinen kirkko.

luterilainen kirkko.

ortodoksinen kirkko.

En vastaa.

1.17 Jamaikalla syntynyt uskonto on 1 p.

rastafari.

skientologia.

moonilaisuus.

En vastaa.

1.18 Maailman uskontoperinteistä Kiinassa on syntynyt 1 p.

buddhalaisuus.

taolaisuus.

šintolaisuus.

En vastaa.

1.19 Islamin merkittävimmät pyhiinvaelluskohteet sijaitsevat 1 p.

Syyriassa.

Egyptissä.

Saudi-Arabiassa.

En vastaa.

1.20 Bahá'í-uskon juuret ovat 1 p.

islamin šiialaisuudessa.

ortodoksisessa kristillisyydessä.

juutalaisessa hasidismissa.

En vastaa.

2. Uskonnottomuuden määrittely ja yleisyys 20 p.

Määrittele uskonnottomuus ja pohdi, mitä ongelmia uskonnottomuuden määrittelemiseen ja sen yleisyyden arvioimiseen liittyy.

3. Hiljentymisen perinteet 20 p.

Aineisto

1. [Sarjakuva: Viivi ja Wagner](#)

3.1 Analysoi, mitä uskonnollisia vaikutteita sarjakuva [3.A](#) sisältää. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

3.2 Esittele ortodoksiseen kristillisyyteen kuuluvaa hiljentymisen perinnettä. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

4. Väittämiä ortodoksisen kirkon opista 20 p.

4.1 Mirhavoitelun mysteerio, joka toimitetaan kasteen jälkeen, on ortodoksien konfirmaatio.

Pohdi väittämää ja perustele, pitääkö väite paikkansa. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

4.2 Kiovan ruhtinas Vladimiria pidetään Venäjän ortodoksisuuden isänä. Pohdi väittämää ja perustele, pitääkö väite paikkansa. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

5. Neitsyt Maria ikoneissa 20 p.

Aineisto

1. [Kuva: Ikoni A](#)

2. [Kuva: Ikoni B](#)
3. [Kuva: Ikoni C](#)

5.1 Esittele Neitsyt Marian ikoneita yhdistävät tunnuspiirteet. 5 p.

5.2 Nimeä Neitsyt Marian ikonit [5.A](#), [5.B](#) ja [5.C](#) ja selitä kunkin ikonin sisältöä ja opillista sanomaa. 15 p.

6. Suomen ortodoksisen kirkon haasteet 20 p.

Aineisto

1. [Kuva: Kirkon myynti-ilmoitus](#)

6.1 Erittele, mitä haasteita Suomen ortodoksinen kirkko kohtasi toisen maailmansodan jälkeisellä jälleenrakennuskaudella. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

6.2 Pohdi, mitkä ovat Suomen ortodoksisen kirkon haasteet 2020-luvulla. Hyödynnä vastauksessasi kuvaa [6.A](#). 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

Osa 2: 30 pisteen tehtävät

Vastaa 0–2 tehtävään.

7. Luostarilaitos ortodoksisessa ja katolisessa kirkossa 30 p.

Aineisto

1. [Kuva: Meteoran luostari Kreikassa](#)
2. [Kuva: Marienstattin luostari Saksassa](#)

7.1 Luostarilaitos on sekä ortodoksisessa että katolisessa kirkossa tärkeässä asemassa. Tarkastele luostarilaitoksen syntyä ja kehitystä 500-luvun lopulle asti. 20 p.

7.2 Arvioi ortodoksisten ja katolisten luostarien merkitystä ja asemaa tämän päivän Euroopassa. Hyödynnä vastauksessasi kuvia [7.A](#) ja [7.B](#). 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

8. Panortodoksinen synodi ja pakolaisuus 30 p.

Kesäkuussa 2016 Kreetalla kokoontui panortodoksinen synodi. Siellä hyväksyttiin *Maailman elämän edestä – For the Life of the World* -dokumentti ([aineisto 8.A](#)).

Aineisto

1. [Tekstikatkelma: Maailman elämän edestä – For the Life of the World -dokumentti](#)

8.1 Selitä, mikä on panortodoksinen synodi ja mikä on sen merkitys ortodoksiselle maailmalle nykyään. 15 p.

8.2 Pohdi, miten Suomen ortodoksinen kirkko toteuttaa työssään panortodoksisen synodin vuonna 2016 antamaa lausumaa ([aineisto 8.A](#)). 15 p.

9. Hiljainen tila lentokentällä 30 p.

Aineisto

1. [Kuva A](#)
2. [Kuva B](#)

9.1 Tarkastele kuvia [9.A](#) ja [9.B](#) ja arvioi, miten Helsinki-Vantaan lentokentän hiljainen tila soveltuu eri uskontojen edustajien käytettäväksi. Havainnollista tarkasteluasi esimerkeillä. 20 p.

9.2 Pohdi, miksi lentokentille on haluttu rakentaa hiljaisia tiloja, joissa voi harjoittaa uskontoa. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

Kokeen tehtävät loppuvat tähän.

Tarkista, että vastasit ohjeiden mukaiseen määrään tehtäviä. Älä jätä mitään merkintöjä sellaisen tehtävän vastaukselle varattuun tilaan, jota et halua jättää arvosteltavaksi.